

Szerkesztő: ...
Hivatal és ...
Cluj-Kolozsvár ...
L. Pop. (Brass)

Dr. Ramassetter Róbert

Budapest

KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉS ÁRA

Romániában	
Egész évre	850
Félévre	460
Negyedévre	240
Egy hónapra	85
Egy szám ára pályaudvaron és vidéken is 4 lei	
Bukarestben	5.-
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	ck 35.-
Egy szám	1-50

1925 március 16 Hétfő

Cluj-Kolozsvár * VIII. évfolyam * 62 szám

5685. Ár 20

A védtelen kisebbségek

Az osztrák népszövetségi liga rendkívül érdekes előadást tartott, amelyen Kunz L. József dr., az osztrák népszövetségi liga vezértitkára tartott előadást a népszövetség kötelezettségeiről a nemzeti kisebbségekkel szemben. Kunz dr. vezértitkár előadását alább adjuk:

Véleményem szerint — kezdte előadását Kunz — a nemzeti kisebbségek népjogi védelme az európai politikanak jelenleg legnagyobb, legfontosabb és legsürgősebb problémája a német reparációs kérdés után. A nemzeti kisebbségek népjogi védelme és ennek tényleges végrehajtása nagy fontossággal bír nemcsak magunkra a kisebbségekre, hanem azoknak az új államoknak létre is, amelyekben élnek. Visszatérve az európai rendjének visszaállítására és a kontinens ujjaépítésének szempontjából is. Elnyomott és elégedetlen nemzeti kisebbségek végül is könnyen idézhetnek elő új nagy háborút, éppen ezért a kisebbségi kérdés nagy fontossággal bír a népszövetségre, nemcsak mint a kisebbségek patronusára, hanem mint Európa békéjének őrzőjére is.

A kisebbségi kérdésnek történelmi, statisztikai, szociológiai, politikai és jogi oldalai vannak. Lehetetlen a probléma történelmi fejlődését a háboru alatt és után részletesen ismertetni. Utalni szeretnék azonban arra, hogy a nemzeti kisebbségek védelméért vívott harcok analógiát mutat a régebbi évszázadok vallási küzdelmeivel. A vallási eszme helyét lényegileg vallástalan korunkban a nemzeti eszme foglalta el.

A nemzeti kisebbségek védelmének hirtetése, a háboru alatt taktikai jelentőséggel bírt az antant nézve. Az azonban, hogy a nemzeti kisebbségek védelme belpolitikai problémából nemzetközi és népjogi kérdéssé fejlődött, a nagy háboru eredménye, amelyet immár nem lehet visszacsinálni. Az antant a népek önrödelkezését és a leigázott nemzetiségek felszabadítását hirdette ideális háborus céljaként. Nos, mostan, hogy az antant győzedelmeskedett, kiderült, hogy a szép eszmék hirdetése csak kortesfogás volt és egyáltalán nem érvényesült. Mindazonáltal az antant felidézte a szellemeket és mostan nem fog már szabadulni tőlük. A népszövetség egyik főfeladatát beiktatta a kisebbségek védelmére. Sajnos azonban, a nagyhatalmak ellenzése megakadályozta ezt. Elsősorban Nagy-britannia szegült ellene, mivel Lloyd George félt attól, hogy ennek érvényesítése következtében a népszövetség ingerenciát gyakorolhatna az egyiptomi, ir és indiai kérdésekre is, amelyeket Anglia belügyeként akar továbbra is kezelni. Így került ki Wilson programontja a népszövetség ügyköréből, ahelyett azonban a párisi békekonzferencia külön bizottságot küldött ki az új államok számára, amelynek feladata a kisebbségi határozatok kidolgozása volt. Sikertelenül Lengyelország erős és Románia nem kevésbé makacs ellenállását leküzdeni és így a nemzeti kisebbségek nemzetközi védelmét ez a bizottság alapozta meg.

A kisebbségek védelme négy részletben került szankcióra azokban a szerződésben, amelyeket öt nagyhatalom külön kötött az egyes országokkal. Ezzel ugyan nem sikerült megvalósítani a kisebbségek tényleges védelmét, azonban a népszövetség magára vállalta, hogy protektora és garantálója lesz a kisebbségi jogoknak. A kisebbségi kérdések tényleg már sokszor foglalkoztatták a népszövetséget. Lord Robert Cecil javaslatára már az első népszövetségi ülés elhatározta, hogy a népszövetségbe való felvétel alapfeltétele ujonnan jelentkező tagok számára a kisebbségek nemzetközi védelme. Így jöttek létre külön szerződések a népszövetség tanácsa, valamint Litvánia, Finnország, Észtország, Lettország és

Albánia között, amikor ezeket az országokat felvették. Ez az aktus képezi a kisebbségek védelmének harmadik etappját. A negyedik etappot azok a szerződések alkotják, amelyeket egyes államok maguk között kötöttek. Ilyen szerződések jöttek létre Csehszlovákia és Ausztria között Brinnben, Lengyelország és Danzing között, valamint Németország és Lengyelország között.

A kisebbségi szerződések az illető államok népjogi kötelezettségévé teszik, hogy a kisebbségi határozatokat legfelsőbb állami alap-törvényként deklarálják. Azonban a határozatok végrehajtása is jogi természetű. Míg ugyanis Dániában és Finnországban a kisebbségek hely-

zete semmi kívánni valót sem hagy maga után, addig az utódállamok Középeurópában egyszerűen tulteszik magukat a vállalt kötelezettségeken. A népszövetségnek nemcsak joga, de kötelessége is a kisebbségeket megvédeni. Azonban éppen a kisebbségek védelme terén terhelik nagy mulasztások a népszövetséget. Tény az, hogy a népszövetség ma még nem tud megfelelni vállalt kötelezettségének. Azonban éppen ezért szükséges az intenzív propaganda a kisebbségek érdekében. Állandóan ébren kell tartani a népszövetség lelkiismeretét és figyelmét kell arra, hogy a kisebbségek jogainak megadása legalább oly életkérdés a győztesek, mint maguk a kisebbségek számára.

Csak hét osztálya lesz a gimnáziumoknak

(Bucuresti-Bukarest, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hivatalos közlés szerint a most készülő másodfoku közoktatásról intézkedő törvényjavaslat szerint a gimnáziumok eddigi nyolc osztályát hétre redukálják. A gimnáziumokat a klasszikus rendszer szellemében szervezik át, amennyiben a latin nyelvet az első, a görög nyelvet pedig a harmadik osztálytól kezdve fogják tanítani.

Megsemmisítik az összes Radics-párti mandátumokat

Pribicevics lapja a minisztertanács döntéséről

(Belgrád, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A politikai érdeklődés középpontjában még mindig a horvát képviselők mandátumának sorsa áll. Nagy feltűnést keltett politikai körökben a Pribicevics-párt hivatalos lapjának, a belgrádi „Rjec“nek szerda esti közleménye, mely arról számol be, hogy a kormány korábbi közléseinek szerint a kedd esti minisztertanács, az igazolóbizottság többsége arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy az államvédelmi törvény 18. szakasza alapján

az összes Radics-párti mandátumokat meg kell semmisíteni és ezekben a kerületekben új választásokat kell elrendelni.

A „Rjec“-nek ezt az információját az esti órákban más oldalról is megerősítették.

A helyzetre jellemző, hogy a Pribicevics-párt lapja hozta először nyilvánosságra a kormánynak ezt a döntését. Ezt azzal magyarázzák, hogy Pribicevicsék csak a Radics-párti vezetők mandátumainak megsemmisítését követelték, amire a radikálisok valamennyi mandátum megsemmisítésének követel-

lésével licitáltak rá.

Ezzel ugyanis a radikálisok kellemetlen helyzetbe hozták a független demokratákat, mert nélkülük is többséggel rendelkezének a parlamentben és felbonthatnák a pártszövetséget, amely a Thurn-Taxi-ügy leplezése óta terhes kezd lenni a radikálisok számára.

Az ellenzék egyelőre még nem döntött arról, hogy a Radics-mandátumok megsemmisítésére mivel fog válaszolni, a tanácskozások azonban ebben a kérdésben a pártvezérek között már megindultak.

A blokk pártjainál a hangulat rendkívül elkeseredett és számolni lehet azzal az eshetőséggel, hogy az ellenzék passzivitásba vonul.

ha a kormány az igazoló-bizottság útján próbálja megteremtteni a munkaképes parlamenti többséget.

Érdekes körülmény, hogy az ellenzéki blokk megegyezését még mindig nem hozták nyilvánosságra. Politikai körökben ezt azzal magyarázzák, hogy a blokk nem akarja magát ebben a kérdésben sem idő előtt lekötöni, hanem megvárja, míg a kormánypártok tiszta helyzetet teremtenek.

A bukaresti tisztviselők a nyugdíjtörvény ellen

Bratianu Vintila sajtó-expozéja a parlament elé terjesztett törvényjavaslatról

(Bucuresti-Bukarest, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap számában jelentette az Uj Kelet, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter parlament elé terjesztette az új nyugdíjtörvényjavaslatot. Bratianu Vintila ma magához kérte a sajtó képviselőit és kifejtette előttük az új törvényjavaslat alapelveit.

A pénzügyminiszter mindenekelőtt leszögezte, hogy a jelenlegi körülmények között a törvényhozó testületekre a legsúlyosabb feladatokat rója. A nehézségek abban lelik magyarázatukat, hogy az új törvénynek a regát és a csatolt területek különböző rendszer szerint kezelt régi és új nyugdíjasainak ügyét kell közös nevezőre hozni.

Bár a békeszerződések — mondotta Bratianu Vintila — nem köteleztek bennünket arra, hogy a csatolt területek nyugdíjasait átvegyük, mi azonban tisztára humanitarius szempontokból átvettük őket.

— Így a jövőben közel háromszázezer nyugdíjasról kell gondoskodnunk. Természetes, hogy ilyen körülmények között kellő körültekintéssel kellett eljárunk, mert nem akartunk olyan kötelezettségeket vállalni, amelyeket nem tudnánk teljesíteni. A drágasági pótlékokkal együtt egymilliárd lejt kell nyugdíj címén folyósítsunk és így a törvényjavaslat megszüvegezésénél nagyon kellett ügyelnünk arra, hogy úgy ne járjunk, mint az Egyesült-

Államok, amely a háboru után akkora nyugdíj irányszintet hozt, hogy végül is be kellett szüntesse a nyugdíjak kifizetését, vagy ahogyan mi jártunk 1902-ben, amikor is lényegesen redukálnunk kellett az összes nyugdíjakat.

Az új törvényjavaslatnak három lényeges része van. Az első rész az összes államhivatalnokok nyugdíjaztatásának rendszeréről gondoskodik. A második rész a háboru előtti és háboru utáni időkben nyugdíjazottak ügyét szabályozza. A harmadik részt a csatolt területek nyugdíjasainak sorsáról intézkedik.

Bratianu Vintila ezután kifejtette, hogy teljes nyugdíjra a tisztviselőknek 57 éves korukban, vagy harmincötévi szolgálat után van joguk. Az új törvény a pénzügyminiszter szerint különböző előnyöket jelent a régi törvényekkel szemben azzal, hogy az eddigi nyugdíjat jogosító tizenöt éves szolgálati időt tízre redukálja, hogy a kiskorú gyermeknélküli, de férjükkal hosszabb ideig házasságban élt özvegyek nyugdíját felemeli és hogy az eddigi nyugdíjleadást lényegesen leegyszerűsíti. Számszerű adatokat a pénzügyminiszter nem sorakoztatott fel.

Értesülésünk szerint a köztisztviselők bukaresti központja vasárnap délelőtt tiltakozó nagygyűlést fog tartani, mert szerintük a készülő törvény hátrányos a köztisztviselők és nyugdíjasok nagy zömére.

Huszmillió asszony a békéért

Az amerikai nők rá akarják Amerikát kényszeríteni, hogy vegyen részt a népszövetség munkájában

(Newyork, márc. 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az amerikai sajtó egy újonnan megindult békemozgalomról számol be, amelynek megindítója Amerika asszonyai. Ezt a békemozgalmat aligha lehet lekicsinyelni, hiszen több, mint huszmillió asszony emelte fel most szavát a béke érdekében. Az amerikai nő ellentétben európai társával, az utolsó esztendő politikai életében jelentős szerepet játszott. Az amerikai nők a politikai életben való szereplése napról napra, óráról-órára növekszik. Ma már tizenkét állam közigazgatásának legfőbb intézője nő, akik kétségtelen rátermettséggel végzik el a rájuk bízott feladatokat. Newyork államnak, amelyhez maga Newyork város hatalmas emberkolosszusával bonyolult közigazgatási és politikai gépezetével is tartozik, ugynevezett államtitkári teendőit Miss Florence Knapp látja el, akinek munkáját az összes társadalmi, politikai és gazdasági szervezetek dicsérik. Több olyan állam van, ahol a legfőbb birói tisztséget ugyancsak nők töltik be. A nőknek ilyen arányú térfoglalása nem marad hatás nélkül a politikai életben sem.

Az amerikai nő részt kér magának az állami vezetésből és irányításból is. Ma már hatalmas, az egész Amerikára kiterjedő női organizációk működnek, amelyeknek kimondott célja a nők minél nagyobb tömegének a politikai élet irányításába való bevonása.

Az egyik ilyen szervezet már több, mint huszmillió taggal rendelkezik, ez a szervezet a napokban tartotta meg Newyorkban rendezési kongresszusát és ezek az amerikai asszonyok Amerika hatalmas gazdasági szervezetét, minden befolyását frontba akarják állítani, hogy egyszerűsítsék minden háborút meg lehessen akadályozni.

A konferencia két napig tartott. Az első napon a háború okait tárgyalták meg. A tanácskozásban a nemzetközi diplomáciai és politikai relációkban jól ismert férfiak is résztvettek. A kongresszus második felében a határozati javaslatokra került a sor, melyek szerint a háborút a nőknek azáltal kell megakadályozni, hogy résztvesznek a politikai élet irányításában, odahaza pedig gyermekeiknek teljesen pacifista nevelést adnak.

A politikai életben való részvétellel elérik azt, hogy fiaik és gyermekeik élete felett nem csak a férfiak rendelkeznek kizárólagos joggal. A pacifista neveléssel pedig erős és öntudatos seregét tudják megszervezni a békéért harcolók mindinkább növekvő hadseregének.

Kyra antiszemitizmusa

Athénben, a görög forradalom alatt a külügyminisztérium sajtófőnökségehez mentem fél egy délelőtt, midőn a jovialis öreg Dedragosz sajtófőnök helyett egy bájos és veszedelmesen szép fiatal lány fogadott.

Először azt hittem, hogy rossz helyen járok és zavartan néztem körül a jól ismert, süppedő szőnyegű szobában. A szép lány mosolygott a zavaromon és fatális helyzetéből maga igyekezett kirántani.

— Ön újságíró? — kérdezte kedvesen és hosszu, selymes szempillája megrebbent kacagó kék szeme fölött.

— Igen. Megengedi, hogy bemutatkozzam? — kérdeztem bátrabban, de még mindig zavarral. Valósággal frappirozott a leány bátor fellépése, ésbontó szépsége és az a körülmény, hogy itt találom ebben a szobában, ahol csak szenzációt hajhászó újságírók is államtitkokat titkolgató vén és paralitikus politikusokat szoktam rendszerint találni.

Bemondtam a nevemet és a lap nevét, amelynek a görögországi eseményekhez kiküldött munkatársa voltam. A szép lány csókra nyújtotta ápolat, fényeskörmű kis kezét, mely olyan fehér volt, mint a karrarai márvány. És lüktető, meleg, finom tapintású. Emlékszem, hogy forróban, több érzéssel csókoltam meg a költeményszerű kis kezét, mint rendszeren, más szép asszony vagy lány bemutatása alkalmával szoktam volt. A szép lány észrevette ugyan, hogy a kezesókom a banális üdvözléssel és a konvencionális tiszteletadásnál többet fejezett ki melegségénél fogva, úgy tett, mintha semmit se venne észre, csak továbbra is megértően

Legérdekesebb azonban az a határozati javaslat, amellyel Amerika asszonyai szembe helyezkednek a hivatalos politikával. Amint ismeretes, Amerika nem vesz részt a népszövetség munkájában, a genfi jegyzőkönyv aláírásáról pedig egyelőre hallani sem akar. Ezzel ellentétben a nők kongresszusának egyik határozata értelmében Amerikának emberi kötelessége a népszövetség munkájában részt venni, a genfi protokollt, mint a világbéke biztosítóka, feltételek nélkül aláírni, az általános leszerelés

kérdését pedig minél előbb megvalósítani.

Végül pedig elhatározta a kongresszus, hogy az azon résztvevő összes egyesületek a határozati javaslatok megvalósítása érdekében a rendelkezésükre álló összes eszközzel hatalmas agitációba kezdenek, egyszóval a béke fegyverét szegezik a háboru mellé.

Huszmillió asszony állott csatasorba a háboru ellen Amerika földjén, nekik talán sikerül megteremteniük azt, ami a férfiaknak sohasem sikerült: a végleges békét.

Ujabb háromhónapos moratórium a külföldi tartozásokra

(Bucuresti-Bukarest, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Marzescu igazságügyminiszter ma kihallgatásra jelentkezett a királynál, akinek ellenjegyzés céljából benyújtotta a külföldi adósságok ujabb három havi moratoriumára vonatkozó dekrétortvényt. Az ujabb három havi moratórium március 15-én veszi kezdetét.

Kollektív utlevéllel történik a Palesztina-kirándulás

(Cluj-Kolozsvár, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet Palesztina-kirándulási terve a megvalósulás felé közeledik. A jelentkezők a kirándulásban való részvételre szaporán folynak. Mindenki résztvevő akar lenni, mindenki látni akarja az őshaza csodás szépségeit. A jelentkezők sokan, nagyon sokan vannak és előre is készülnek Kelet csodás látványaira.

A Palesztina utáni vágyódás volt a szülője a kirándulás tervének. Most a terv már a teljes megvalósulás felé közeleg. Annál is inkább, mivel a kirándulás utlevelének elintézésére Bukarestbe utazott megbízottunk ma táviratban arról értesített bennünket, hogy

a kollektív utlevél ügye teljesen rendezett van.

A kollektív utlevél elkészítéséről az Uj Kelet gondoskodik. Az esetleg szükséges okmányok beszerzési idejéről a kirándulókat újsághírek útján idejében értesíteni fogjuk.

Egyébként a kirándulás költségei:

I. Teljes ellátás hajón és Palesztinában, az összes hajó- és vasutjegyek, szálloda és ellátási költségek, kirándulások Palesztinában, egyszóval teljes ellátás Constanzátl Constanzáig: II. osztály 35.000 (harmincötezer) lej, I. osztály 55.000 (ötvenötezer) lej.

II. Akik nem akarnak résztvenni a palesztinai társas ellátásban, résztvehetnek a kiránduláson olyformán, hogy csak a hajójegyet fizetik.

Hajójegy ára oda és vissza:

I. osztály (teljes ellátással a hajón) 20.000 lej.
II. " " " " " 14.000 "
III. " " " " " 5.000 lej.

Meg kell jegyezni, hogy ezek az árak a mai

mosolygott.

— Örülök, hogy megismerhettem — mondta. Én Dedragosz Kyra vagyok, a sajtófőnök leánya. A papám súlyos betegen fekszik odahaza és felsőbb jóváhagyással megbízott a helyettesítéssel. A tegnapi eseményekről ma és edesatyám relépüléséig is én fogom önöket informálni. Kérem jegyezni... Mehet?

Sűrűn gépelt írőpapirosokat vett elő az íróasztal egyik titkos fiókjából. A külföldi sajtó számára készült hivatalos kommunikék voltak és a görög szöveget szabatosan és gyorsan fordította franciára. Mig Kyra csengő hangon diktált, én sztenografáltam. Csak a szálloda halljában vettem észre, mikor nekiültem a kapott anyagot feldolgozni, hogy értelmetlen butaságokat firkáltam össze.

A hivatalos információk elintézése után szerettem volna még maradni. Működésű érdekelt, izgatott ez a leány. Nem vagyok mai gyerek és már egynéhány szép asszonynak voltam ez életben — kocsisa, de Dedragosz Kyra babonás két szép szeméért — hittemre mondom! — juhászokutya is letem volna egy pár esztendeig. Ügyetlenül kezdtem a közeledést, mint egy halálosan szerelmes, szorongó kis diák. Kyra gunyosan mosolyogta le erőlködésemet:

— Monsieur, megérttem a férfiakat, ha egy szép nővel szemben udvarlókedvük támad. Én azonban most itt hivatalos kötelességet teljesítek és sem időm, sem kedvem az ön udvarlását elfogadni, vagy pedig parirozni. Ha azonban feltett szándéka szerencsét próbálni nálam, kérem legyen szerencsém önhöz five-o'clockra — és egy bájos, utánozhatatlan gesztussal bucsuzóra nyújtotta parányi kezét.

Mint az álomkóros botorkáltam le a külügyminisztériumi palota széles lépcsőjén. Két felé haladó német újságíróval szerencsés kimenetelű karambolom is volt.

Délután választékosan kiöltözve ültem a kávéház teraszán. Szemben a tükörrel, hogy minden pillanatban észrevehessem, ha valami öltözködési formahiba esett volna rajtam. Öt percenkint idegesen szedtem elő az órámat. Soha még ilyen csigalassúsággal nem haladt az idő! Háromnegyed ötkor végre fűttenhettem egy kétfogatunak.

Kyra elragadó volt, örjítően szép és virágaimból egy szál fehér szekfűt ébenhajába tűzött. Én csodálkozva bámultam a különös kontrasztot hollófekeete haja és a bele tűzött sápadt szekfű között.

Európai műveltségű fiatal leány volt, modern, felső tízezerbeli. Diplomatavér, aki könnyedén siklik át neki nem tetsző vagy gyanus témák felett.

— Ön alaposan meg volt lepve délelőtt — csicseregte.

— Azt hiszem, hogy egy kukkot sem tudott volna szólni akkor...

És nevetett hozzá jóízűen, de minden sértő színezet nélkül. Sokáig beszélgettünk sok mindenről. Egyszer valahogyan összeért a kezünk. Lehet, hogy véletlenül, lehet, hogy szándékosan. És megértően összevillant a szemünk.

Lassan vita fejlődött ki kettőnk között, amibe egészen belemelegedtünk. A végén már a vallásoknál tartottunk.

Kyra hosszu selymes pillái alól szomorúan nézett rám:

— Nem merem kérdezni, hogy milyen válaszu ön, mert úgy érzem, hogy — zsidó. Én

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt.

Banca Ardeleana si Casa de Economie S. A.
Cluj.

Előnyös feltételek mellett
nyújt hiteleket.
Takarékpénzesekre és
folyószámlára elhelyezett
betétek után
a pénzügyi viszonyoknak megfelelő jó kamatot fizet.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Sürgőycim: Ardealbanca. Tel. 165, 909, 1269.

A M irodaja

(Cluj-)

tudósítóját

kalmával

ségek rész

18. szám

bérelt ki.

kettőt az u

annak, hog

huzódást j

pontjából,

elrekvirált

ügyész rés

A Mag

intézkedést

niszterhez.

Tatarescu

kérte e sér

azonban jo

ség más tö

teni jogait

hivatalhoz,

lyiségeit.

Ebben

vegyes lak

nisztérium

Muresan pr

ezredes, ale

A Magy

terjesztette

után meglep

ügyész ugya

általa haszn

anya halála

decemberben

nyira erős sz

azóta rémlát

ember vagy

dül maradt

otthon, hane

hogy ne leg

tehat a Mag

Az ügyész

szövegze le a

nyire sérelme

országnak m

dotta. Amiké

rális, vagy n

Magyar Párt

mes kivételt

A beszé

kimondta az

a Manoliu ü

mondja a Ma

igényjogosults

napot adott a

tudom, hogy

zott végig az

embernek ebb

tovább megye

együtt vallom

kann nicht ge

der Eltern"

nek sincs mód

zival viselteté

nyiltan — ant

— Miért?

vakultságból?

— Dehog

ténétét és figy

végtelen soroz

bereket szeret

döket. Azokat

akikre még za

ségem. A zsidó

fajta. Olyan, m

elgáncsolják, ez

zépkorban elev

beli Phönixmad

vaikból. Ha ez

nokok közülök,

hozta a világr

zsidó tanul, kü

hetség az, amit

megbocsátani tu

a kitartását, a j

Ámulva hall

a mondanivalój

az ördögi Kyra

den antiszemita

gyógó erények

sokat szenvedett

mást sem tesz,

A Magyar Párt visszakapja irodájának elrekvált helyiségeit

(Cluj-Kolozsvár, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Magyar Párt megalakulása alkalmával a pártklub és az adminisztrációs helyiségek részére a pártvezetőség a Monostor-utca 18. szám alatti egyemeletes házban hat szobát bérelt ki. E hat szobából köztudomás szerint kettőt az újságíróklub részére engedett át. Dacára annak, hogy a maradt négy szoba nagyfokú összehúzódást jelentett a párt adminisztrációja szempontjából, 1924. tavaszán a lakáshivatal ebből elrekvált még két szobát Manoliu kolozsvári ügyész részére.

A Magyar Párt sérelmesnek találta ezt az intézkedést s felfolyamodással élt a belügyminiszterhez. Azonkívül táviratilag megkereste Tatarescu minisztert is, kinek intervencióját kérte a sérelmes rendelkezés ügyében. Mivel azonban jogorvoslás nem érkezett, a pártvezetőség más törvényes uton igyekezett érvényesíteni jogait és így kérést nyújtott be a lakáshivatalhoz, hogy visszaszerezze elrekvált helyiségeit.

Ebben az ügyben tegnap tartott ülést a vegyes lakásbizottság. Jelen volt a belügyminisztérium részéről egy lakásügyi inspektor és Muresan prefektus. A bizottság elnöke Botez ezredes, alelnöke Simu alprefektus volt.

A Magyar Párt nevében dr. Giurgiu János terjesztette elő a kérést. A kérés betérjesztése után meglepő fordulat jött. A jelenlevő Manoliu ügyész ugyanis kijelentette, hogy lemond az általa használt helyiségekről. Elhatározását edesanyja halálával indokolta meg. „Edesanyám decemberben halt meg — mondotta — és anyyira erős szálak fűztek hozzá, hogy nekem azóta rémlátásaim vannak éjszakánként. Nőtlen ember vagyok és anyám halálával teljesen egyedül maradtam. Már néhány hónapja nem alszom otthon, hanem barátaimnál szoktam elhálni, hogy ne legyek teljesen egyedül. A két szobát tehát a Magyar Párt rendelkezésére bocsátom.”

Az ügyész szavai után dr. Giurgiu János szögezte le a Párt álláspontját. Kifejtette megnyírt sérelmes volt a rekvirálási intézkedés. Az országnak minden pártja egyenjogú — mondotta. Amiképpen nem lehet elrekválni a liberális, vagy nemzeti párt klubhelyiségeit, ugy a Magyar Párttal se lett volna szabad ily sérelmes kivételt tenni.

A beszéd végeztével a lakásbizottság elnöke kimondta az ítéletet. Eszerint tudomásul veszi a Manoliu ügyész visszalépését s elvben kimondja a Magyar Pártnak a két szobára való igényjogosultságát. Végül az ügyésznek tizenöt napot adott a kiköltözködése.

tudom, hogy a vallás: árok, amit az ördög huzott végig az emberi társadalmon és a legtöbb embernek ebbe hullott bele minden értéke. Sőt tovább megyek. Magamévá tettem és az írval együtt valom Nietzsche egyik mondatát: *Man kann nicht genug vorsichtig sein bei der Wahl der Eltern* — és azt is tudom, hogy ez senkinek sincs módjában. De látja, én mégis averzióval viseltem a zsidók iránt és becsületesen, nyíltan — antiszemita vagyok.

— Miért? Talán helytelen előítéletből, elvakultságból? — kérdeztem konsternálva.

— Dehogy is. Hiszen ismerem a zsidók történetét és figyelemmel kísérem a szenvedéseik végtelen sorozatát is. De látja, én a puha embereket szeretem, a lányos férfiakat, az esendőket. Azokat, akik még pirulni tudnak és akikre még zavaróan hat az én tökéletes szépségem. A zsidó azonban kemény, makacs, szívós fajta. Olyan, mint a százfűjű hydra. Ha eszerszer elgáncsolják, ezeregyedszer is talpra áll. A közepkorban elevenen égették el őket és ők meséből Phönixmadárként támadtak újra fel hamvaikból. Ha ezret elpusztítottak a dolyfős zsarnokok közülök, hónapok múlva másik tízezer hoztak a világra a termékeny zsidó anyák. A zsidó tanul, küzd, dolgozik és tehetséges. A tehetség az, amit mi keresztények sohasem fogunk megbocsátani tudni a zsidóknak! A szívósságát, a kitartását, a józanságát, a boldogulni tudását.

Ámulva hallgattam. Vártam, hogy befejezze a mondanivalóját és meg akartam magyarázni az ördögi Kyrának és vele együtt a világ minden antiszemitájának, hogy tulajdonképpen ragyogó érényekért gyűlölnék és üldöznék egy szegény szegény nemzetet, mely évezredek óta mást sem tesz, mint a kulturát terjeszti és a

Gessler a legújabb német elnökjelölt

A jobboldaliak is szívesen látnák a demokrata hadügyminisztert

(Berlin, márc. 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai napon a birodalmi elnökjelöltek sorában új név bukkant fel. A jobboldaliak közül a pártközi jelölőbizottságban valaki javasolta, hogy dr. Gessler birodalmi hadügyminisztert állítsák fel, mint a polgári pártok közös elnökjelöltjét. A bizottságban elhangzott hozzászólásokból kivehető, hogy Gessler jelölése esetén az utóbbi napokban említett elnökjelöltek visszalépnének. Stegerwald jelölése már ma elintéztnek tekinthető, ugyszintén Jarres volt belügyminiszteré is, akit a jobboldaliak akartak közös jelöltnek. Dr. Gessler ugyan hivata-

losan a demokrata párthoz tartozik, az utóbbi időben azonban fontosabb állami kérdésekben közeledett a jobboldali pártok felfogásához.

A demokraták dr. Gessler jelölésével meg akarják akadályozni azt, hogy egy jobboldaliakhoz teljesen közelálló politikus választassék meg birodalmi elnökké. Dr. Stresemann külügyminisztert megkérdezték, vajjon külpolitikai tekintetben Gessler megfelelő jelölt-e. Stresemann ebben a tekintetben aggályát fejezi ki. A bizottság azonban ezideig a jelölést nem utasította vissza.

A kisebbségi képviselők válaszolni fognak a miniszterelnöknek

(Bucuresti-Bukarest, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu Jonel miniszterelnöknek a parlamentben a kisebbségi problémáról elmondott beszédét a kisebbségi képviselők körében élénken kommentálják. Hir szerint a kisebbségi képviselők közös deklarációban fognak válaszolni a miniszterelnök fejtegetéseire, amelyeknek különösen az kölcsönöz nagy érdekességét, hogy a liberális kormány ez volt az első pozitív megnyilatkozása a kisebbségi kérdésben.

Kifizetik a CFR. 1920 és 1921 évekből származó adósságait

A kamara és szenátus ülései

(Bucuresti-Bukarest, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délután három órakor Orleanu elnökletével tartotta ülését. A miniszterek részéről Tancred Constantinescu és Nistor voltak jelen.

Deleanu, az első szónok élesen kikelt azon galaci szövethetkek ellen, akik a halászzal szemérmetlen spekulációt üznek és nemcsak Galac városának élelmezését drágítják, hanem közvetve az egész országot, amely berendezkedett a hal vásárlására. Ha ezek a szövethetkek nem alkotnának külön kartell és szabadkereskedelem útján lehetne eljuttatni a halat a fogyasztóhoz, akkor az országban nem állandósulna az élelmezés problémája.

Nicolescu kifogásolja a Baicoiban működő agrárbizottságnak több rendelkezését és követeli a kormánytól, hogy haladéktalanul vizsgálja felül a bizottság által hozott — szerinte — igazságtalan intézkedéseket.

Magura képviselő felhívja Tancred Constantinescu minisztert, adjon pozitív választ, vajjon el akarja-e készíteni és be akarja-e terjeszteni a kamara elé a Vadul Comercialt.

A miniszter egyelőre a hozzáintézett kérdés nem felelt.

Chirulescu munkaügyi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be egy rendkívüli, háromszázhatvankétfélezes, hitel megszavazásában. Az összeg azoknak a követeléseknek likvidálására szolgál, amelyeket magánvállalatok támasztanak a CFR-rel szemben az 1920. és 1921. évben történt teljesítményekért. A javaslatot a Ház elfogadta. Ezután áttértek a kereskedelmi és iparkamarák újjászervezéséről szóló törvény tárgyalására.

A szenátus mai ülése félnyolc órakor vette kezdetét. A miniszterek közül Saveanu közegészségügyi, Anghelescu és Cipaiu miniszterek vettek részt az ülésen.

Napirenden a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslat állott, amelyhez elsőnek

Gropsianu nemzeti párti szenátor kért szót. Kifejtette pártjának a törvényjavaslatl szemben elfogadott álláspontját. Elsősorban széles alapon való decentralizációt követel és kijelentette, hogy a nemzeti párt nem gondol Erdély autonómiájára, amint-hogy nem is gondolhat az egységesítés óta ilyesmire. A svájci állam föderációhoz hasonló önállóság sem felelne meg az ország érdekeinek. Ami Erdély városainak idegen karakterét illeti, annak megváltoztatását nem lehet másként elérni, mint azzal, hogy a falu népét ke kell telepíteni a városokba és azokat ilyen módon elrománosítani.

A szónok beszéde alatt a kormánypart egyik képviselője, N. G. Popoviciu, közbeszólásokkal zavarta a szónokot. Pherekide elnök azonban erélyesen leintette a liberális képviselőt és arra figyelmeztette, hogy az ellenzék szónokai mindig illő mérséklettel hallgatják meg a kormánypart szónokait. Legelőbb kötelessége tehát ezeknek, hogy ne zavarnak meg senkit sem véleménye és álláspontja előadásában.

Kommunista gyűlés Halleban hét halottal

Berlin, március 14. Halleban tegnap kommunista gyűlés volt, ahol az angol és francia kommunista kiküldöttek beszédüket német nyelven is akarták tolmácsolni az egybegyűlteknél. A hivatalból jelenlévő rendőrtiszt azonban nem engedélyezte ezt, mire a gyűlésen résztvevők felzudulásban törtek ki. Az inspekciós rendőrtisztviselő erre feloszlatta a gyűlést. A gyűlés feloszlátásának kijelentésére a tömegből lövések dördültek el, amit a rendőrség emberei viszonzottak. Véres összetűzés fejlődött ki a kommunisták és a rendőrség között és a gyűlés színhelyéről a kivonult mentők hat halottat, huszonnöt nehéz és tizenöt könnyebb sebesültet szedtek fel.

Egy később érkezett berlini távirat jelentése szerint a hallei kommunista tüntetés halottai között egy asszony is van. Viszont négy rendőrtisztviselő könnyebben megsebesült. A harmadik távirat jelenti: A hallei kommunista gyűlésen a gyülesterem lépcsőjének korlátja a kitört pánikban leszakadt, mire nagyon sokan lezuhantak. Innen ered a könnyen sebesültek nagy száma. E jelentés szerint a halottak száma hétre emelkedett.

legragyogóbb elméket adta a világnak.

Kyra azonban folytatta:

— Ne higgye, hogy ez mind csak ellentmondás. Eklatáns példát mondom erre a magam kis életéből. Még egészen fiatal bakfis voltam, midőn a Kisázsia felé vezető vasutat építették. Volt itt egy fiatal mérnök, szőke, kékszemű, tökéletes germán óriás. Csak a neve volt egy kissé furcsa: Dr. Katz Salamonnak hívták. Nagyon, nagyon jóban voltam ezzel a fiúval. Sülve-főve együtt. Aztán eljutottunk az első csókiig és a mérnök megkérte a kezemet.

— Az eljegyzésnél tudtam meg, hogy német zsidó. Igazán szerettem ezt az embert, szívemből igazán. És mégis valami vak gyűlöletet éreztem iránta, midőn nem tudta a titkát tovább leplezni és meg kellett vallania, hogy zsidó. Ő már réglen tudta, hogy nem szeretem a zsidókat, valószínűleg azonban magát kivételnek hitte.

— Megmodtam neki becsületesen, hogy viszont szeretem. Azt is, hogy hűséges felesége, elkövetkező gyermekeimnek jó anyja leszek. Mindhalálig szeretni fogom. De, hogy egy szépséges pillanatban ne jusson eszembe a zsidó volta, azt nem garantálhatom. Talán, mert szép volt, jó, kedves, finom, okos, tehetséges... És ha ilyen volt, miért volt zsidó!?

— Katz doktor nem szólt egy szót sem, de másnap egy nagyon udvarias kimagyarázó levél kíséretében visszaküldte a jegygyűrűt. Látja, ilyenek a zsidók! Ebben aztán, — remélem — nem volt semmi ellentmondás sem, se helytelen előítélet?

En csak hallgattam. Felelet nélkül hagytam a felkínált kérdést. De sajnáltam a szép Kyrát — furcsa antiszemizmusaért. *Pető Gergely.*

egvalósítani, a kongresszus, egyesületek a hitása érdekében eszközökkel hágysszóval a béke ellének.

csatasorba a nekik talán mi a férfiaknak kék.

ügyminiszter otta a külföldi árom havi mo.

Ándulás

dhatók, ságnak legfőbb denki számára sés.

mai árfolyama

uláson, ideje- akár levélileg, erkesztőségénél. ztályu utasok k ötezer lejt orosch Blank Palesztina ki- ert a jelent esz figyelembe tekintetében a fogja a részt-

ztár Rt.

mie S. A.

ágával.

09, 1269.

le a külügy n. Két fel- erencsés ki-

re ültem a örrel, hogy ha valami ajtam. Őt az órámat. em haladt ittyenthet-

o és virá- hajába tü- a különös bele tüzött

volt, mo- aki köny- gy gyanus

élelött —

sem tu-

den sértő sok min- a kezünk. szándéko- tünk.

között, égén már

zomoran

lyen val- idő. En

GENTLEMAN

kész férfi-
ruha, angol
szabóság és
férfi divat

Legelősből bevásárlási forrás.

Gal. Reg. Ferdinand (Szép-utca sarok)
Renner palotával szemben. L. 3247

Hatásos szerek. Nem mulaszthatjuk el a tisztelt hölgy világunk ajánlani a **Dr. BIRÓ-féle** (törvényesen védett)

Havasi Gyopár Crémet

és a hozzátartozó pipaszereket. Ezek mostanában a legjobb és leghatásosabb szepítőszer. Olvasó hölgyeink közül is többen kipróbálták és véleményük az, hogy a krém széplő, májfolt és egyáltalán mindenféle bőrkütyütek ellen felülmúlhatatlan. Ismerve a hölgyek süségát, teljes meggyőződéssel ajánljuk, mert ezáltal szíveséget akarunk tannt hölgyeinknek. Dr. Biró-féle Havasi Gyopár krém nagy tegely 25 lej szappan .. 22 lej puder 20 lej mosdóvíz .. 25 lej

Főraktár: dr. Biró gyógyszerár, Cluj.
Valamint minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Lloyd 3867

Tavaszi

kabát,
k o s z t ü m - é s
r u h a

szövetek

legelősből beszerezhetők az előnyösen ismert

**Heller,
Weisz &
Molnár**

divatruházában, Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand 6.

140 cm. széles angol kabátszövetek Lej 250
140 cm. „ kosztüm gabardinok Lej 350
Duplaszélés kockás Cowarcszövetek Lej 300

Nagy választék kockás szövetekben, ruha és kabátselymekben és vászonárukban.

A népszövetség határozott Németország felvétele ügyében

(Genf, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A népszövetség, beavatottak kijelentései szerint, titkos ülésben foglalkozott Németországnak a népszövetségbe való felvételéről. A népszövetség delegátusai megegyeztek abban, hogy Németországot a népszövetségi tanácsba felveszik, azonban nem engedik, hogy magának különös elbánást követelhesen.

Németország belépésének feltételeit a népszövetség katonai bizottsága fogja vezetni. E

bizottság feladata lesz az is, hogy megvizsgálja, vajjon Németország katonai leszerelési kötelezettségeinek eleget tett.

A francia csapatoknak a Saar-vidékről való visszavonása tekintetében egyezség jött létre. Elhatározták, hogy a francia csapatokat egy éven belül vissza fogják rendelni és már ebben a hónapban a francia megszálló csapatokat négyszáz emberrel csökkentették.

Palesztina a Földközi-tenger körüli államok legfejlettebb országa lesz

(Jerzsalemből, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A palesztinai kormány megtesz minden előkészületet arra, hogy lord Balfour megérkezése napján az arabok részéről történhet bármilyen tüntetésnek elejét vegye.

Megirtuk, hogy a palesztinai arab exekutive, amely az araboknak csak egy kis töredékét képviseli, általános sztrájkjal akarja ellensúlyozni a léber egyetem megnyitásának nagy történelmi jelentőségét. Az arab exekutive lord Balfourt is értesítette erről a szándékáról és a palesztinai kormányt teszi felelőssé esetleges zavargásokért. Előrelátható volt, hogy sem lord Balfour, sem a palesztinai kormány nem hagyják magukat megfélemlíteni, époly kevésbé, mint ahogy az november másodikán, az ugynevezett Balfour-napon történt, amikor az arab töredék általános sztrájkjal akarta lerontani az ünnep hangulatát.

Bucslakoma Mond tiszteletére

A Sir Alfred Mond tiszteletére adott bucsulakomán megjelent Palesztina kormányzója, Sir Herbert Samuel is és a következő pohárköszöntőt tartotta:

Muzulmánok és oroszok egységfrontja

Csicserin nagy beszéde. Joffét visszahívják Bécsből

(Berlin, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Moszkvából érkező hírek szerint a szovjet bécsi követét, Joffét, valószínűleg még a hónap folyamán visszahívják Bécsből Moszkvába, ahol egyelőre a külügyi hivatal részéről kap megbízatást. Joffe helyébe átmenetileg egy ügyvivőt küldenek Bécsbe.

A szovjet Tókióba csak május közepén fogja elküldeni követét. Ugyanakkor fogja betölteni a japán követ is moszkvai megbízatását. Oroszország tókiói követeként Trockij van kiszemelve, aki már kijelentette készségét arranzve, hogy vállalja ezt a fontos missziót, mielőtt egészsége helyreáll. Egyelőre Vigdor Kopp, a külügyi hivatal egyik osztályfőnöke kerül Tókióba az orosz szovjet megbízottjaként.

Csicserin legutóbb nagy beszédet tartott, amelyben bejelentette a muzulmánok és oroszok egységfrontját. Bakuban nagy propaganda-centrum működik a keleti országok forradalmasítására.

— En azt izenem a külföldnek: ne hagyják magukat félrevezetni. Ne higgyenek a mai látszólagos csendnek. Olaszország, amelyet a liberálisizmus tett naggyá, minden szenvedésen, minden elnyomáson, minden fenyegetésen túl is hű fog maradni a maga történelmének dicső, szabad liberális tradícióihoz. És a hatalom mai birtokosai is ismerik az ország óriási többségének róluk való véleményét. Nézzé csak a városokat, ahol sehol sem merik kiírni a választásokat, nem merik engedélyezni a választók gyűlését, mert tisztában vannak az itélettel. Ez az igazság. A többi, a látszat, az nem számít. Nézzé csak, itt van a hivatalos közlöny. Nem tudok ennél tanulságosabb olvasmányt elképzelni a külföld számára. De főleg az olaszok tanulhatnak belőle. Mindent rendeltéleg felfüggesztik a legnagyobb szövetségek önkormányzatát. Csak azért, mert azon a vidéken nem akad senki, aki úgy lealacsonyodott, — igen, ismétlem, aki úgy lealacsonyodott volna, hogy a fascista testületek tagjává vált. Erre jön az önkény és jön a törvények nyílt megszegése. De én azért bízom a jövőben. Megerősít ebben a nép egészséges, jó életfelfogása... De még ha minden jóra fordul is, akkor is fájdalmas és káros emléke lesz az olasz történelemnek az önkények ez a mai korszaka.

„Senki sem kompromittálta

Olaszországot annyira, mint Mussolini“

Sforza volt külügyminiszter nyilatkozata

(Róma, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A párisi „Journal“ Olaszországi tudósítója Henry Bérsad beszélgetést folytatott gróf Sforza volt külügyminiszterrel Mussolini politikájáról. Sforza, akit a fascisták néhány nappal ezelőtt Milanóban véresre vertek, a következőket mondotta a francia újságíróknak:

— Nem szívesen kritizálom az olasz állapotokat idegenek előtt, — mondotta Sforza — vannak azonban esetek, amikor egyenesen hazafias kötelességünk parancsolja, hogy felvilágosítsuk a külföldet és amikor halgatnunk egyenesen bűn lenne. De egyébként is senki sem kompromittálja Olaszországot a külföld előtt annyira, mint maga Mussolini az önmagáról hangoztatott dicsőimuszokkal. Mussolini szerint ugyanis az olasz nép — amely pedig ezer év óta jó egynéhányszor csinált politikát és dicsőséges, nagy politikát — még nem elég érett, nem elég méltó a szabadságra és éppen ezért kell nálunk megfojtani teljesen a közszabadságokat, betiltani a gyűléseket.

— Igaz, ezek a kijelentések nem egészen idegenek, nem egészen újak az olasz politikában. Hiszen ugyanezekkel a szavakkal és elvekkal kormányzott bennünket 1848-tól 1869-ig a bécsi kamarilla is. A liberálisizmus ereje volt az, amely a szegény elnyomott Olaszországot 1869-ben kiemelte az elnyomtatásból. Mussolini épp a napokban igyekezett védelmezni a közvélemény előtt önkényuralmának jogosultságát és ennek bizonyítására Machiavelli eszméit rángatta elő. De az egész csak arra volt jó, hogy bebizonyítsa vele, hogy nem is ol-

Hétfő
Az Uj Kelet
Szerkesztő
Felelős
Előfizet
24
Az Uj Kelet
m
A r
sodorta
Mendel
Vas
5685
1925 m
H
5685
1925 m
tője. A
zódót a
már eg
simoga
áll. Me
zofus,
heimba
esik n
szerele
szép z
Mende
nyaká
tán eg
megké
válasz
a szob
szélge
beszél
fűltan
— Me
hozzá
—
mültre
Me
Tudta
előlép
Egész
egy a
valam
saját
A
lánoss
ráveze
kinos
pupos
—
kötet
Me
gok a
A
—
Mende
donak
vendő
előre
tam is
álmon
hol vé
lóság
elő hi
—
egy le
Frome
völt a
hiba o
Es én
és igy
Ol
ilyen
Es ha
szegén
határo

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidó ság napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egész évre 850 lej.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

A napok krónikája két zsidó asszony nevét sodorta egymás mellé. Guggenheim Fromet, Mendelssohn Mózes felesége az egyik. Március 15-én halt meg, 1812-ben.

Vasárnap
5685 Adár 19
1925 március 15
Hétfő
5685 Adár 20
1925 március 16

Luxemburg Róza a másik. Március 15-én született, 1871-ben. Keresve sem lehetne két nagyobb ellentétet találni emberi lelkek között. Egyik a napoleoni idők igénytelen, csöndes, mosolygó zsidó asszonya, másik, a mai forradalmi idők elszánt, kemény, harsogó szavú zászlólobogatója. A vörös Róza. Akarnak két jellemző epizódot a két zsidó asszony esetéből? Az egyiket már egyszer megírtuk. De jellemző és szívet simogatóan szép. Nem baj, ha még egyszer itt áll. Mendelssohn, a végzetes hatású zsidó filozófus, nagyon szerelmes volt Fromet Guggenheimba. Hiába, ez még a filozófusokkal is meggesik néha, különösen amíg fiatalok. Szomorú szerelem volt ez. Fromet Guggenheim ragyogó, szép zsidó leányka volt, csupa élet és kacagás. Mendelssohn Mózes csunya kis gnóm, vékony nyakán egy döbbenetes nagy fej és szűk hátán egy döbbenetes nagy pup. Mendelssohn megkérte a szép fiatal lány kezét. Eppen a válaszáért jött. Egy függöny választotta el attól a szobától, amelyben a drága kis Fromet beszélgetett az anyjával. Eppen Mendelssohnról beszélgettek. A szerelmes filozófus akaratlanul túltanulta a nem neki szánt szavakkal.

— Nos, kislányom, — mondotta az anya — Mendelssohn megkérte a kezét. Vajjon hozzá mégy-e?

— Ahhoz a puposhoz! — csattant ki rémülten a hang a fiatal lányból.

Mendelssohn elsápadt a függöny mögött. Tudta, hogy a csatát elvesztette. Gyorsan előlépett, hogy észrevétesse magát a nőkkel. Egész délutánt együtt töltötték. Mendelssohn egy arcizmával sem árulta el, hogy hallott valamit. Csufondáros megjegyzéseket tett a saját csunyaására.

A házasságról is szó esett, csak úgy általánosságban és a szép lány, hogy valahogyan rávegyesse a beszédet arra, ami mindkettőjüknek kínos volt, tettetett dévajkodással kérdezte a pupos filozófustól:

— Igaz-e, hogy a házasságok az égben kötnek?

Mendelssohn fájó mosollyal felelt:
— En csak annyit tudok, hogy a házasságok az égben szakíthatnak ketté.
A lány csodálkozva nézett rá.

— Igen, az úgy van, — mondotta halkan Mendelssohn — hogy a jóisten minden halandónak már születése napján meghatározza jövődöbelijét. Például nekem is meg volt már előre határozva, hogy ki lesz a feleségem. Láttam is a menyasszonyomat. Igaz, hogy csak álomban, de ki tudná azt megmondani, hogy hol végződik az álom és hol kezdődik a valóság? Hát az úgy volt, hogy álomban magam elé hivatott a jóisten és azt mondotta nekem:

— Látod fiam, ez a te jövődöbelid. És egy leánykát vezetlek elé.

— Szép volt? — érdeklődött a kicsi Fromet.

— Oh, nagyon szép volt, káprázatosan szép volt az arca, de az alakját egy súlyos testi hiba csúntotta el. A hátán egy nagy pup volt. És én akkor odaborultam az Ur trónusa elé és így imádkoztam:

Oh én uram, rettenetes fájdalom lehet az ilyen gyönyörű arcnak ilyen rút testen lenni. És ha már ugyis az én menyasszonyom ez a szegény drága leányka, kérlek uram, vedd le hátáról a pupot, hogy szép és sudár alakja legyen, méltó az ő arcának szépségéhez és ha másképpen nem lehet, ám nem bánom, inkább ragaszd az ő pupját az én hátamra.

Az isten meghallgatott és azóta pupos vagyok. De hajh, az én házasságomnak is befellegzett. Mert amikor aztán elmentem ahhoz a szép lányhoz, az én elhivatott jövődöbelimhez, hogy megkérjem a kezét, szegény leányka irtózva nézett a hátamra. Csak a pupomat látta.

Mendelssohn elhallgatott. A szemében mintha égett volna valami. A drága kis Fromet meg csak nézte és egyszerre csak folsajgott a szíve. Megértette a szomorú filozófust. Szemébe könnyek szöktek és odaborult a pupos gnóm vállára. Megértette, hogy a pup alatt nagy lélek lakik. Így lett a gyönyörű Fromet Guggenheimból Mendelssohn Mózesné.

Igaz, ez egy egész kis regénytema, kedves, szentimentális novella. De megesett és mondják, hogy így.

A vörös Róza Liebknecht leghűségesebb, legodaadóbb fegyvertársa volt, a népeket megváltó szocializmus nagyszerű rajongója, elismert tekintély a jogtalanok táborában, vezér a vezérek között — és földhözragadt szegény zsidó asszony. Stallumot, pénzt, jutalmat semmiféle szocialista tevékenységéért nem fogadott el. Nagy szónok, agitátor és filozófus koponya volt. A toll mestere volt. Megírta a „Die Akkumulation des Kapitals“ című nagy művét. A marxista elmélet egyik legnagyobb írott dokumentumát. És leckeórák adásával tartotta fenn magát és összekuporgatott garasait propagandáratok kiadására adta. De pénzt, jutalmat el nem fogadott. És meghalt bátran, szép, nagy gesztussal az elveit. A vörös Róza.

— A kolozsvári törvényszék új ügybeosztása. A kolozsvári törvényszék új ügybeosztása szerint a polgári tanácsokban Petrescu törvényszéki elnök és Bálint tanácselnök elnökölnek. A büntetőtanács elnöke dr. Bohatli Sándor tanácselnök, lakbérleti ügyekben Soutzo tanácselnök elnököl. A vádtanács elnöke Petrescu törvényszéki elnök, vádtanácsi referens dr. Ujvárosi Miklós táblabíró.

— Szélyudvarhelyi olvasóinkhoz. Ismeretlen kezek hetek óta eltüntetik az Uj Kelet Odorheiu-ra küldött lapesomagjait. Kiadóhivatalunk most a brassó inspektorátóshoz fordult orvoslásért és reméljük, hogy ez mihamarabb véget vet ennek a velünk tűzött aljas játéknak.

— Titokzatos új betegség lépett fel Chikagóban. Csikagóból jelentik: Az utóbbi héten Chikagóban egy titokzatos új betegség lépett fel, mely veszedelmes méreteket kezd ölteni és eddig már sok száz áldozata van. A héten 201 ember halt meg az új járványban. A betegeket erős orrvérzés után görcsök fogják el és rövid kínlódás után meghalnak. Az orvosok tanácstalanul állanak az új járvánnyal szemben.

— Szerjed a lombardiai munkássztrájk. Rómából jelentik: A fascisták által kimondott lombardiai sztrájkhoz csatlakoztak a szociáldemokrata szakszervezetek munkásai is. Ennek következtében a sztrájkolók száma százezerre emelkedett. Az eredetileg csak Lombardiára tervezett sztrájk — újabb távirat szerint — a szomszédos tartományokra is átcsapott már.

— Ujszülött csecsemő a vonat illemhelyén. Ujverbászról jelentik: Kellemetlen kalandja volt a napokban özv. Vass Matild ujverbázi asszonynak, aki Szekicsre való utazása közben, közel a szekicsi állomáshoz, amikor a vonat illemhelyére ment, ott egy ujszülött csecsemőt fedezett föl. Az asszony annyira megijedt, hogy nem mert a fölfedezéséről senkinek sem szólni. A vonaton utazó detektív azonban szintén hamarosan tudomást szerzett a különös leletről és miután Vassnét látta utoljára az illemhelyről kijönni, őt vette gyanuba a csecsemővel kapcsolatban. Vassnének csak erélyes tiltakozásával sikerült magáról a gyanut elterelni. A detektív Szekicsen erre leszállította az összes vasutasokat, a keresett ujdonsült anyát azonban nem sikerült megtalálni, mivel az már minden valószínűség szerint egyik előző állomáson kiszállt a vonatból. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást.

* Ne féljen! Hyperol-lal készítse szájvizét, megvédi fertőző betegségektől, torokfájástól. Kapható minden gyógyszerárban és droguerriában.

— A csehszlovákiai elkobzott birtokok ügye a hágai döntőbíróóság előtt. Prágából jelentik: A „Lidové Noviny“ közlése szerint a hogai nemzetközi döntőbíróóság legközelebbi ülésén négyszáz csehszlovákiai földbirtokosnak a csehszlovák földbirtokreform ellen benyújtott panaszával foglalkozni. A bíróság elnöke Schreiber volt követ lesz, a panaszosokat, akik legnagyobb részt magyarok, dr. Balázs budapesti egyetemi tanár, a csehszlovák államot Kablec prágai professzor fogja képviselni. A panaszosok között vannak az Andrassy-örökösök, Dessewffy, Hadik, Széchenyi grófok és több más arisztokrata család.

— Egy villanyszerelő Leirer Amália gyilkosa. Budapesti távirat jelenti, hogy Bolla villanyszerelő bevallotta, hogy a gyilkosság napján becsengetett Leirer Amáliához és villanyörnek adta ki magát. A villanyórát jött megnézni. Utána Pötör Gyula lépett be, aki villanyszerelőként szerepelt. Pötör Gyula ölmebottal verte fejbe Leirer Amáliát. A rendőrség most azon fáradozik, hogy a líkörös poharakon tálalt ujjlenyomatot összehasonlítsa Belladakti-loszkópiai felvételével.

— A felkelők megszálltak egy román falut. Angorából jelentik: Diarbekir községet egy felkelő csapat megszállotta. A kormány-csapatok még aznap felszabadították a falu lakosságát.

* Manu Thomas: A Budenbrovek ház I—II 300 lej. Strindber: Haláltánc I—II (a Magyar Színház legközelebbi ujdonsága) 140 lej. Géraldy: Szeretni 160 lej. Bettauer: Bánatos-utca 200 lej. Az Uj Kelet könyvosztályában. Kérjen árjegyzéket.

* Szakavatott anyagterkezelőt többévi tapasztalattal és elsőrangú referenciákkal keres Bangra Lunca-Bradului.

Eau de Cologne

Kapható minden szakbavágó üzletben.

Ha művészi kiváló fa-, vas- vagy réz-

butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse meg a **SZÉKELY ÉS RÉTI**

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt, asztalok furniárszükségeit legolcsóbban itt szereshetik be

Nagy

harisnyavásár

mélyen leszállított árakkal.

Kötött harisnya minden színben	25
Flohr-harisnya minden színben	53
Muszlín harisnya divat színben	69
Cérna-muszlín minden színben	98
Selyemfátyol harisnyák minden színben	125

BLATT

FÖTÉR 18

Divatkontyákban és kőtöltésárban óriási választék! A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

ében
egvizsgálja, lési kötele-
lékről való jött létre. tokat egy már ebben csapatokat
ok
Sir Alfred
knak. Amit Alfred Mond-
jelentékeny thon fejlőd-
t. Amit eddig fívőben tenni
ésem alapján céljai eléré-
gyok afelől, al fog vissza-
l nyilvános-
pen mélyeb-
t az ujságok nd egyike a dött minisz-
kiknek tulaj-
határoz vala-
e is hajítja. em az ország k segítségével lódni és bi-
Alfred Mond országja is ak.
ontja
ét arranéve, ót, mihelyt or Kopp, a e kerül Tó-
két.
det tartott, k és az oro-
propaganda-
k forradalma-
lene a híres akik panasz-
i küzdelmek nek azt az naggyá és ha-
: ne hagy-
jenek a mai melyet a libe-
ésben, minden is hü fog ma-
zabab liberális osai is isme-
k való vélemé-
sehol sem me-
k engedélyezni vannak az ité-
nt, az nem szá-
közlöny. Nem t elképzelni a k tanulhatnak ányoznak. . . a legnagyobb ért, mert azon y lealacsony-
lealacsonyodott ává vált. Erre nyílt megsze-
Megerősít eb-
a . . . De még fájdalom és nek az önkény-

Elegáns, modern kalapok **20% árleszállítással** PAPP GÁBOR-nál
Ha-, Gyuhits-, Hüchel- 3 gyártmányokban, alkalmi áron Cluj, P. Unirei 8. Timisoara Cetate

KÖZGAZDASÁG

Tömeges csatlakozás a Sfatul mozgalmához

Ma zajlik le a kereskedők gyűlése

(Cluj—Kolozsvár, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szinte meglepő az a nagyarányú mozgalom, amelyet a kolozsvári Sfatul Negustoresc március 15-ikén, vasárnap megtartandó országos gyűlése váltott ki az erdélyi és bánáti kereskedők körében. A táviratok özöne érkezett eddig a Sfatul vezetőségéhez, amelyek hű képét adják annak a megdöbbenésnek, amelyet az üzletbérletek meghosszabbításának elejtése keltett a kereskedők között országwide. A már eddig közölt kereskedő érdekképviseletek kívül újabban a következő városokból jelentettek be a gyűlésre delegációküldést:

A Szász Kereskedők Szövetsége Brassóból

Ujabb sérelmes intézkedés az állat-export terén. Bukarestből jelelik: A kormány egy újabb rendelete ismét megnehezítette az állatexportot. Eddig ugyanis az volt az uzus, hogy az exportőr a kiszállításra kerülő állatokat 5—15 napig megfigyelés alatt kellett, hogy tartassa. Az állatorvosi hivatalok eddig két-három állatot is megfigyeltek, a most kiadott rendelkezés értelmében azonban ez megszűnik, mert csak két-három vagon mennyiségű és elkülönített helyen levő marha- vagy sertésállományt figyelhetnek meg. A rendelet arra kényszeríti az exportőröket, hogy saját felelősségükre vásárolják össze a kiszállítás előtt 6—15 nappal az állatokat és gondoskodjanak ezek részéről megfelelő helyről. Ez a rendelkezés a kisebb tenyésztőket és kereskedőket szinte teljesen elzárja az exporttól.

Óriási pánik a chicagói gabonátözsde-n. Chicagóból jelelik: A chicagói terménytözsde-n ismét nagy pánik uralkodik. A májusi

11, Nagyszebenből 8 tagból álló delegációt küld. A marosvásárhelyi 7, tordai 8, a szatmári kereskedők pedig 10 tagból álló delegációval képviseltetik magukat a gyűlésen. A mozgalomhoz csatlakoztak még: Karánsebes, Topánfalva, Temesvár, Dés, Lugos, Beszterce, Nagykároly, Nagyenyed és Székelyudvarhely kereskedői. Az Arad—Bánási Kereskedők Egyesülete Kun Richárd elnök, a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok pedig dr. Fried János főtitkár vezetése mellett küldi ki delegátusait.

Mint jelentették, a gyűlés délelőtt 10 órakor kezdődik a Sfatul Negustoresc Unió-utcai helyiségében.

buza állandóan esik. A pánikot az idézte elő, hogy hatalmas buzamennyiségeket vetettek ismét piacra. A hirtelen ársüllyedés nem alarm-hírekre vezethető vissza, hanem arra a körülményre, hogy Argentiniában és Ausztráliában óriási a gabonakinálat és az amerikai export-buza iránt az indiai esőzés következtében gyenge az érdeklődés.

Lengyelország kikapcsolja tranzit-forgalmából Csehszlovákiát. Varsóból jelelik: Március 20-án, Lengyelország meghívására, vasuti konferencia lesz Varsóban, amelyen az SHS. királyság, Lengyelország, Románia fog résztvenni. A konferencia tárgya a tranzit-forgalom alapelveinek megállapítása lesz Lengyelország és az SHS. királyság között. Románia keresztül, vagyis Csehszlovákia és Ausztria megkerülésével. Lengyelország ezzel védekezni akar azok ellen a magas tranzitdíjak ellen, amelyeket Csehszlovákia Lengyelországtól az éppen most megkötött kereskedelmi tárgyalások

során követel és keresztül is hajtott. Ezeket a díjakat különösen Lengyelország, de részben Ausztria is rendkívül sérelmesnek tartja a tranzit-forgalom szempontjából.

A nagyváradai Egyesült Bank és Takarékpénztár Rt. közgyűlése. A nagyváradai Egyesült Bank és Takarékpénztár Rt. a napokban tartotta az évi rendes közgyűlést. Zathureczky István igazgatósági elnök elnöklése alatt. Georgeseu, Georg igazgatósági tag terjesztette elő az igazgatóság jelentését, amelyből kitűnik, hogy az országoshírű pénzügyintézet múlt évi működése szép eredménnyel zárult. A felügyelőbizottság jelentését dr. Thury Kálmán terjesztette elő, amelyet épügy, mint az igazgatósági jelentést, egyhangulag tudomásul vettek. Elfogadta a közgyűlés a részvényenkénti 32 lej osztalék fizetésre vonatkozó igazgatósági javaslatot is. Tizenhét új választmányi tag megválasztása után az elhunyt felügyelőbizottsági tag helyére dr. Pietru Velardit, a Romcomit bukaresti inspektorát választották meg.

Változások a szlovenszki pénzügyintézetknél. Prágából jelelik: A csehszlovák pénzügyminisztérium hivatalos közlönye a szlovenszki pénzügyintézetekről a következő változásokat közli:

A Délszepesi Hitelintézet Szepesváralján megszűnt. Fuzionált a Szepesiglói Hitelbankkal.

A Sasvári Bank felszámolás alatt áll és a kényszeregyezési eljárás befejezése után megszűnik.

Az Illvai Hitelbank megszűnt. Fuzionált a Zsolnai Hitelbankkal.

A Báni Hitelbank beolvadt a Zsolnai Hitelbankba.

A Bártfai Első Hitelbank fuzionálás útján beolvadt a Tatra Bankba.

A Bátorkeszi Hitelbank beolvadt a párkányi járás Iparos, kereskedő és gazdabankjába.

A Dobsinai Polgári Bank fuzionált a Gömöri Hitelbankkal.

A VII. szepesi bányaváros gölnicbányai bankja likvidált.

A Körmöcbányai Népbank fuzionált a Zsolnai Hitelbankkal.

A Héthársi Bank csödnkívüli kényszer-

Hétfő, március hó 16 tól kezdve, a

SELECT-mozgóban:

a rövidlátó Harold Lloyd megérkezett.

Harold Lloyd

7 felvonás. „Ö” 7 felvonás.

Ég és föld között.

Fenséges, eddig még nem látott filmbohózat. Az egész városban beszélnek e remek filmbohózat sikeréről. Legkevesebb idő alatt legtöbbet lehet nevetni Harold Lloyd „Ö” komikus előadásánál.

★★

Március 16-tól kezdve.

egyezségi eljárással megszünt.

A Párkányi Első Takarékbank fuzionált a párkányi járás Iparos, kereskedő és gazdabankjával.

Az Ezerjési bankgyűlés beolvadt a Szlovák Általános Hitelbankba.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Népgazdasági Bank fuzionált a Gömösi Hitelbankkal.

A Sajóvölgyi Bank kényszeregyezési eljárással likvidált.

A Szepesfalvi Hitelbank csődönkívüli kényszeregyezési eljárás után megszűnik.

Az Ipolyvári Takarékbank csődönkívüli kényszeregyezési eljárás alatt áll.

A Trencsényi Hitelbank beolvadt a Szlovák Általános Hitelbankba.

A Ruttkai Hitelbank kényszeregyezési eljárás alatt áll.

A Zborói Népbank kényszeregyezési eljárás alatt áll.

A Zsarnócai Hitelbank és a Népbank fuzionáltak a Barsmegyei Népbankkal.

A Kisszebeni Népbank kényszeregyezési eljárás alatt áll.

A Szolyvai Hitelbank a kényszeregyezési eljárás lefolytatása után megszűnik.

A mai valutapiac

A mai napon változatlanul szilárd volt a devizapiac. Az árfolyamok a következők: Osztrák korona 345-348, magyar korona 350-355, cseh korona 6.12-6.15, francia frank 10.65-10.70, svájci frank 39.90-40.00, dollár 206.00-207.00, angol font 990-995, olasz lira 8.40-8.45.

Valutapiac március 14-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1070.00, Berlin —, London 993.00, Newyork 207.25, Róma 846.00, Zürich 40.00, Bécs 29.25, Prága 618.

Bukarest. Valuták: Napoleon 755.00, márka 48.00, leva 137, török lira 103, font sterling 965, francia frank 10.65, svájci frank 38.50, olasz lira 335, drachma 340.00, dinár 320.00, dollár 203.75, lengyel marka 38.50, osztrák korona 28.75, magyar korona 27.00, cseh korona 595.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 123.43—123.43, Amszterdam 206.10—206.10, Newyork 518.05—518.05, London 2480.05—2480.05, Páris 2670.00—2670.00, Milánó 2110.00—2110.00, Prága 1540.00—1540.00, Budapest 72.00—72.00, Belgrád 835.00—835.00, Bukarest 255.00—255.00, Varsó 100.00—100.00, Bécs 73.00—73.00.

Párisi tőzsde: Bukarest 945.00

Hölgyeim! Tavaszi ajándékok és selyem kalapok érkeztek óriási választékban az

"IDEAL"

kalapüzletbe, Cluj, Wesselényi-u. 8. (Gólya-áruházal szemben). Feltűnő olcsó árak. Átalakításokat modellek után vállalunk.

Angliából

a tavaszi és nyári divat legszebb anyagai megérkeztek.

Kabát- és kosztüm-szövetek, kabátselymek, fantasie marocquainek izléses választékban. Modell darabok.

Cégünk kizárólagos ajándékai!

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza, Cluj, Piata Unirii No 12.

Kívánatra mintákat vidékre azonnal küldünk.

SPORT

A mai sportprogram

(Cluj-Kolozsvár, március 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap reggel még olyan volt az időjárás, hogy mindenki a mérkőzések elmaradásáról beszélt, később azonban jobbra fordult az idő és remélhetőleg nem lesz semmi akadálya a mai mérkőzéseknek.

Kolozsváron a tavaszi szezon legizgalmasabb küzdelmei kerülnek lejátszásra. A Victoria találkozója az Univerzitáéval a bajnokság eldöntését jelenti. A fontos mérkőzést, melynek győztese valószínűleg egyúttal a kerület bajnoka is, Nagy Lajos szövetségi bíró vezeti le. A mérkőzés pontosan kettőkor kezdődik a CFR-pályán, melyet követni fog a Haggibbor—KKASE-mérkőzés négy órai kezdettel. Mindkét csapat képességeinek maximumát fogja adni és ezért nívós és erős küzdelmet várunk. Sajnos, eddig az a helyzet, hogy a Haggibbor megkapelve áll ki, mert legjobb játékosa, Pollák, üzleti ügyekben távol van Kolozsvárról és ha nem érkezik meg a kellő időben, öt nélkülözni fogja a zsidó csapat. Eldöntetlen eredmény felelne meg legjobban a két csapat erőviszonyának. A városi sporttelepen a KAC—CFR-mérkőzés délután kettőkor kezdődik, a KMTE—Academia pedig négykor. Nem lesz érdektelen megnevezni az egyes mérkőzések bíráit és a következőkben adjuk a bírók üdítő bizottság határozatát:

A KKASE—Haggibbor-mérkőzés bíróját Pop Juon, az Academia—KMTE-mecsetet Salvan Virgil, a CFR—KAC-mérkőzést pedig Adorján vezeti. A Victoria—Univerzitáé-mecsetet, amint fentebb írtuk, éppen a mérkőzés fontosságára való tekintettel a bíróbizottság elnöke, Nagy Lajos vezeti.

A másodosztályú mérkőzések közül a Spárta—Husos, az RMS—Sodronyipar (Aranyosgyéres) Kolozsváron, az NTK—Solvay pedig Nagyenyeden kerül lejátszásra.

A vidéken.

Temesváron szintén a derby zajlik le a TAC—Kinizsi csapatai között Suciú Brassói bíró vezetése mellett. Ezen kívül a következő mérkőzések lesznek: TMTE—Spárta, Rapid—ZSSE, Politechnicum—Kadimah.

Nagyvárad programja a következő: NAC—Bihorul bajnoki és CAMP—Törekvés barátságos.

Szatmáron Szt. Törekvés—NSC (Nagyszalonta). Brassóban az Ivria játszik a Brassóival barátságos mérkőzést.

Aradon a bajnoki szezon első fordulóját játszik le.

Bukarest: Sportul Stud.—Prahova. Coltea—Val Vorteg, Juventus—CAB bajnoki, Tricolor—Olimpia

A külföldön.

Budapest programjának kiemelkedő pontja a VAC—NSC és az FTC—UTE mérkőzés. Ezenkívül még a következő elsőosztályú meccsek lesznek: MTK—KAC, Törekvés—Vasas, III. Kerület—Zugló, BEAC—BTC.

Bécs. Hakoah—Sportklub, Amatör—Vienna, Rapid—Simmering, Rudolphshügel—WAC, Wacker—Slovan.

Elmarad a KAC ping-pong versenye. A KAC vezetősége ezúton közli, hogy a mára tervezett ping-pong verseny egyelőre elmarad. Az elmaradás oka az, hogy kevesen jelentkeztek a versenyen való részvételre.

A KKASE Petrozsényben. A katolikus húsvéti ünnepeken a KKASE csapata a CAMP meghívására Zsilvölgyében fog vendégszerepelni. Ugyancsak akkor lesz vendége a CAMP-nak a bukaresti Venus csapata is. Április 12-én, húsvétvasárnap, Petrozsényben a KKASE a CAMP A. csapatával játszik. Húsvéthétfőjén a KKASE Vulkánban játszik, ahol ellenfele a CAMP B. csapata lesz, Petrozsényben pedig a Venus a CAMP A. csapatával fog mérkőzni.

Mindennemű **húsvéti** fűszerárú hechsler-rel, ugyszintén fiiss

palesztinai narancs

96, 128, 144 és 160-as.

Sinacusa sárga citro

300—360-as

Katz & Bernát cégnél Cluj

a legolcsóbb napi árban kapható.

Telefon 397.

Rador 2508

SZABÓ JENŐ

divatkülönlegességek

áruházába

Cluj

Cal. Regele Ferdinand 5

a legújabb

angol és francia

divat-

különlegességek

kabát- és costümkelmék, costüm- és ruhaselymek, mintás marocquainek a legnagyobb választékban

raktárra érkeztek

Telefon

4-79

Telefon

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szöveg, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő.

Eladó cca 600 kg. használt részben új, magas [francia] sistémű nyomda-betű, ugyszintén különféle regálók (betűvel együtt), továbbá egy kifogástalan lemezolló, a legolcsóbb árban. Hirsch Adolf nyomdája, Déva. 8722

Ől és vágott tűzfát legolcsóbb napi áron szállít Feuerstein, Hosszú u. 26. Telefon 10-42. 8578

Intelligens tisztviselő teljes ellátást kaphat uribánál, zingora használható. Cim a kiadóban. 8716

HUNWALD

Str. Vlahtja (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147.

Üvegcsiszoló és tükrőgyár. Táblásüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Nagy városban 30 év óta üzemen levő vegyi gyár további fejlesztéséhez keresek 300,000-400,000 lejfel rendelkező társat, aki beleegyezik abba, hogy a szombatot és ünnepeket megtartsuk. Cim a kiadóban. 8716

Zsidó fiatalember lakást és kosztot kap Egyetem-utca 5, a. 3.

Jó karban levő, látható írása írógép eladó. Cim a kiadóban.

Husvétli hochprima szilvát

a somkúti főrabbi hechsersjével és mindenféle fűszerárut szállít

Léb Fivőrek

Telefon 471 Cluj. Telefon 471

Idősebb háuvezetőnők keresek, ki a háztartás minden ágában jár. Varni tudók előnyben. Cim: Goldstein Dezsőné, Fériháza (Sighiscea).

Borotválópor „RASOL“

ennek egyszerű olcsó és részletes gyártási módját (receptjét) megfelelő órarium elenében megszerezheti, ha ezen kívánólag a lap kiadóhivatalának „Üzlet“ jellegű a tá megírja. 8719

Fatistviselő, nőtlen, 27 éves, kereskedelmi us-turával, 6 évi keményfa-üzemi gyakorlat, fűészen vagy erdőben állt ke-es. Teljesen önálló és pe f-kt levelező. B-szél magyarul, németül és keveset románul. Regatba is elmenne. Felvilágosítást a kiadóhivatal „Szorgalom“ jellegre hivatkozással ad. 8717

Szeszgyárak

vezetését, ellenőrzését, avagy egy tisztesség és megerősítést biztosító gyár

vezetését

elvállalja

ipari gyárakban működtető elsőrangú praktissal rendelkező okl. gyárvezető. Mindenféle keményítő és cukortartalmu anyag feldolgozását a legmodernebb és tökéletes erjesztéssel végzi.

Megkereséseket továbbít: Schwartz Ignác, Cluj, Rudolf-ut 36 sz.

SZINHÁZ - MŰVÉSZET

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. u. fél 8-kor: Süt a nap
Vasárnap d. u. fél 6 kor: Antonia [22-edeser, rendes helyárrakkal, elővételi díj nélkül, sorozat 109]

Vasárnap este 9-kor: Délibáb.
Hétfő: A valuta [Ujdonság először. A kolozsvári Magyar Színház drómai pályázatán első díjjal kitüntetett munka, Premie-bérllet, premiehelyárrakkal, bérlétszám 45, sorozat 111]

Kedd este 7-kor: A valuta (2-odszor, rendes helyárrakkal, rapibé let 86 szám B, sorozat 112)
Kedd este fél 11-kor: Indigafred hangver-nye (Premie-helyárrak, napibé let 87 szám A, sorozat 113)

Szerda: Három grácia [Opettudons g 18 ad-sor, Barna Sári vendégjátékával, napibérllet 88 sz. B, sorozat 114]

Csütörtök: Viaszvirág [Ujdonság először]. Utána: A magyar zenekonzervatórium illharmonikusainak hangversenye [Premie-bérllet 46 sz. sorozat 115]

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Vasárnap, márc. 15. Cyrano de Bergerac. Edouard Rostand, a h.thatatlan francia író világhírű műve után, 9 felvonásban. Főszerepben Pierre Mggnier.

Hétfő, március 16. „Ő“ az ég és föld között. Neveztető filmboh-zat 7 felvonásban. Főszerepben a világhírű filmkomikus: Harold Lloyd „Ő“.

Uránia-mozgó Vasárnap, március 15. Premi-r. Elő léghajó, Szentác ós kalandor dráma, 6 felvonásban Főszerepben a híres német művész Bruno Decarli.

Hétfő, március 16. Buffalo Bill. III-ik rész. 14 felvonás.

Apollo-mozgó. Vasárnap, március hó 15. A kínai rém. Bűnügyi detektiv kaland 5 nagy felvonásban, filmre .lk.lmazva Fantomas világhírű detektiv emlékiratai utá . Főszerepben Ralf Loer.

Hétfő, március 16. A bosszu álarca. Kolozs-zális cir-uszdráma, 6 felvonásban. Főszerepben Soava G llone.

* Dugulás, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen a természetadta „Ferencz József“ keserűviz biztos segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferencz József-viz, alhasi megbetegedések eseteiben is gyorsan és mindig enyhén hat. Kapható gyógyszerárakban, dro-gériákban és fűszerüzletekben.

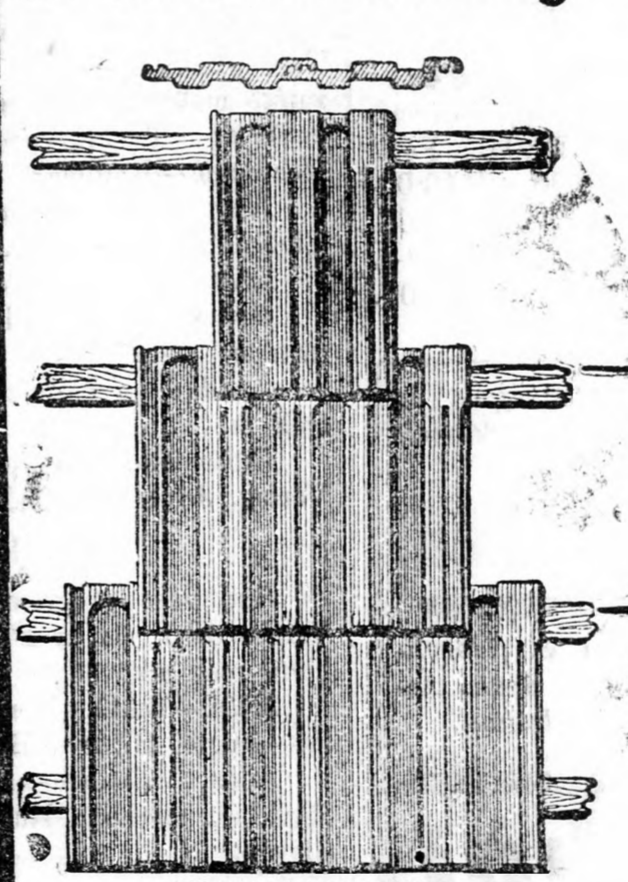
Mindegyik Romániában élő magyar anyanyelvűnek előbb-utóbb be kell szereznie saját érdekében egy megfelelő jó

román-magyar szótárt.

Egész Erdély sajtójának egységes kritikája szerint a legnagyobb és minden tekintetben a legteljesebb a dr. **Che-restesiu-fele** most megjelent román-magyar szótár (1134+208 oldalon, 35.000 vezérszó és ezenkívül számtalan kifejezés.) Saját érdekében cselekszik, ha minél előbb beszerzi. Valamennyi könyvkereskedésben és az Uj Kelet könyv-osztályában is kapható. A szótár ára fűzve 250, egész vászonkötésben 295 lej. A hozzá-tartozó nyelvtan 50 lej.

Rendelje meg a tudás Enciklopediáját, a **Világlexikon-t** az Uj Kelet könyvosztályánál 380 lejért

Bohn Mihály Zsombolya

BOHN PATENT 253

Sirocco 718
cserépgyárának
Cluj és szomszéd vármegyék bizományi ierakata és vezér-képviselője ajánlja a világhírű szabadalmazott BOHN **cserepeket,** melyek **DACIA**

portland cement, gipsz, mész, eternit pala, cserep, gipsztáblák, parketta és mindennemű építési anyagok rakláránál legolcsóbban naúáron megrendelhetők és kaphatók

Cluj, Str. Moldovei (Varga-u.) 4. — Telefon 5.

Szolnok - Doboka, Szilágy vármegye, Beszterce-Naszód vármegyék részere ismételő képviselők kerestelnek.
Érdeklődni Cluj-i vezérképviselőjénél fenti címen.

Legitimáció, prospectusok és információk a mintavásár képviselőténél: **„RADOR PUBLICITATE“** Cluj, Strada Memorandului No. 12.

50%-os vasuti kedvezmény a cseh-szlovák vonatokon, 50%-os jegy-kedvezmény a C. F. R. vonalain, lakás, hírszolgálat információk stb. stb.

PRÁGAI NEMZETKÖZI MINTAVÁSÁK

1925. Március 22-29

A legkedvezőbb bevásárlási forrás Románia minden kereskedője iparos és mezőgazdája számára

Csehszlovákia leghiresebb gyárainak kiállítása
Kivételes kedvezmények a mintavásár látogatóinak

Vizum r a n i n c s s z ü k s é g !

Mindenhol csak

eredeli

CZELL-sört

és

LUTHER-sört

kérjen.

Telefon 516

Mosse 1155

Főraktár:
Ciment, Dukász & Tsa cégnél
Cluj, Str. Bucovina (v. Munkácsy-u.) 28

Szerkesztőhivatal és Cluj-Kolozsvár. Pop. (Brassay-utca) 10. Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal. Zs. N. Sz. Kéziratok kiadásra szerkesztőséghez nem kerülnek. Kéziratok adandók...

1925 március

Gyorst

Nem igen aki meg mer politikai, de bármilyen vonsonítani az gyors, pontos gőjével. Nem cammogása igrikai adminis-zásával; náludig a régi jórégi rendszerét hihetőkával együtt. aktacsomagok az aktacsomagsággal szülők, pecsétke-mellékleteket fontosabb, egkonstruált, u Nagy és mindenki látlyegnek réve aktacsomagok sorsa érdemciós labirintuösszes állampulyosabb. Ktekkkel teli ruhivatali ruhbukdácsló, kálváriáját i hogy a sok ha az adóbizrendelne az neki egy ha eljárás kétségvolna az elő az állami elvtatásának Ez volt és mi tagad Románia adtovább. Nem ország lakoságra hajlam is hatása alá állami életne gátóan kina Aki vilá elszédül a amelynek h meri felme látszik, a rélszánta neki gerincvelejé alapelvekk szoros értelm alakitotta á És ez az az állami élet egy száz e fejlettebb b hatjuk. A sajnálta a f veniáljon a menti vitá érdekében, Hároméves hozott tető más európa volna elég prefekturán levél lesz, t tizenkilenc vény les. A tárgy óriási többs husába vág hogy miért